

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Γ' ΤΑΞΗΣ ΕΠΑΛ

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2015

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

«Πώς μπορούμε να ζήσουμε ειρηνικά σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία»

Η κοινωνία μας ύστερα από τις τεράστιες αλλαγές που έχουν συντελεστεί σε όλους τους τομείς της ατομικής, συλλογικής και κοινωνικής δραστηριότητας έχει γίνει ιδιαίτερα πολυποίκιλη. Όχι άδικα γίνεται συχνά λόγος για μια πολυφυλετική και πολυπολιτισμική κοινωνία, στην οποία η ομαλή και αρμονική συμβίωση όλων των μελών είναι κάθε άλλο παρά αυτονόητη. Παλιές και νέες προκαταλήψεις, αναπαραγωγή στερεοτύπων, ακόμα και ρατσιστικές συμπεριφορές σε βάρος μειονοτικών ομάδων επιβιώνουν και αναβιώνουν.

Σήμερα υπάρχει μια ασάφεια ως προς την κατανόηση της σημασίας των εννοιών της **προκατάληψης**, των στερεοτύπων και του ρατσισμού. Η προκατάληψη σχετίζεται με στάσεις και γνώμες για άτομα που ανήκουν σε μια συγκεκριμένη θρησκεία, φυλή, εθνικότητα ή άλλη πληθυσμιακή ομάδα. Η προκατάληψη αυτή περιέχει δυνατά συναισθήματα που είναι δύσκολο ν' αλλάξουν. Τα στερεότυπα είναι απλοϊκές γενικεύσεις για μια ομάδα ανθρώπων. Όταν ενεργούμε με βάση προκαταλήψεις και στερεότυπα, τότε φτάνουμε στον ρατσισμό. Το ουσιώδες, λοιπόν, ερώτημα που τίθεται είναι τι μπορούμε να κάνουμε όλοι μαζί, συνεργατικά, με αλληλοσεβασμό και **κατανόηση**, για να προλάβουμε τέτοιου είδους συμπεριφορές, οι οποίες, σε ακραίες περιπτώσεις, είναι

δυνατόνα έχουν ιδιαίτερα αρνητικές συνέπειες για την κοινωνία και για τα άτομα.

Αρχικά, οφείλουμε να εκπαιδεύουμε τους εαυτούς μας και τα παιδιά μας στην αυτοπειθαρχία, στον αυτοέλεγχο και στον αυτοσεβασμό. Τα παιδιά μιμητικά αναπαράγουν πολλές φορές τις συμπεριφορές μας. Αυτή η **διαδικασία** απαιτεί να είμαστε υγιή και θετικά πρότυπα γι' αυτά. Έπειτα, αποδεχόμαστε τα παιδιά μας ως ξεχωριστά και μοναδικά και επαινούμε τις προσπάθειές τους. Η καταπίεση άλλων συχνά κάνει μερικούς να αισθάνονται πιο σημαντικοί και ισχυροί. Τα παιδιά που νιώθουν καλά με τον εαυτό τους έχουν μικρότερες πιθανότητες να αποκτήσουν προκαταλήψεις.

Επίσης, τα διδάσκουμε-γονείς, δάσκαλοι, καθηγητές-να είναι ευαίσθητα στα αισθήματα των άλλων και τα βοηθούμε να αποκτήσουν ενσυναίσθηση¹. Εξηγούμε την **αδικία** που υφίσταται κάποιος, ο οποίος υπόκειται σε οποιαδήποτε μορφή προκατάληψης ή ρατσισμού. Ενισχύουμε με τη στάση μας τον σεβασμό και την ανοχή στις διαφορές, προσφέροντας **ευκαιρίες** για αλληλεπίδραση με άτομα διαφόρων φυλών, εθνικοτήτων και θρησκευτικών απόψεων (για παράδειγμα, συμμετοχή σε αθλητικές ομάδες, διαθεματικές και διεπιστημονικές δραστηριότητες παντός είδους, καλλιτεχνικές ενασχολήσεις, συναυλίες κ.ά.). Ενθαρρύνουμε τα παιδιά και τα μαθαίνουμε να επεμβαίνουν θετικά με τη στάση τους και τα λόγια τους όταν συναντούν ή παρατηρούν πράξεις ή στάσεις ρατσιστικές.

Τέλος, είναι επιτακτική ανάγκη να κατανοήσουν τα παιδιά ότι μπορούν να βοηθήσουν στην καταπολέμηση του ρατσισμού και των φυλετικών διακρίσεων υιοθετώντας στάση σύμπνοιας² και αλληλοσεβασμού. Αυτή η στάση παράλληλα θα οδηγήσει στη μακροχρόνια **αρμονική** σύμπλευση³ και στον δημιουργικό συγχρωτισμό ατόμων και ομάδων των πολυφυλετικών κοινωνιών μας.

Σ. Σκλείδα, εφ. Ο Τύπος, 4.12.2013 (διασκευή)

¹ ενσυναίσθηση: ενσυναίσθηση: Η ικανότητα να μπούμε στη θέση του άλλου, να ταυτιστούμε συναισθηματικά μαζί του, χωρίς να χάσουμε την ακεραιότητά μας.

² σύμπνοια: απόλυτη ομοψυχία, συμφωνία και ομοφωνία

³ σύμπλευση: απόλυτη ομοιότητα αντιλήψεων

ΘΕΜΑΤΑ

A. Να συντάξετε την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε σε 100-120 λέξεις.

Μονάδες 25

B1. Να αναπτύξετε το νόημα της φράσης «Όταν ενεργούμε με βάση προκαταλήψεις και στερεότυπα, τότε φτάνουμε στον ρατσισμό» σε μια παράγραφο 60-80 λέξεων.

Μονάδες 10

B2. α. Να βρείτε έναν τρόπο πειθούς στην παράγραφο «Η κοινωνία μας... επιβιώνουν και αναβιώνουν». (μον. 5)

β. Ποια συλλογιστική πορεία ακολουθείται στην ίδια παράγραφο; (μον.5)

Μονάδες 10

B3. Ποια νοηματική σχέση εκφράζουν οι διαρθρωτικές λέξεις «λοιπόν», «αρχικά», «επίσης»;

Μονάδες 3

B4. α. «Τα παιδιά μιμητικά αναπαράγουν πολλές φορές τις συμπεριφορές μας». Να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης (ενεργητική-παθητική) (μον.1) και να τη μετατρέψετε στο αντίθετο είδος (μον.2)

β. Γιατί επιλέγεται σε μεγάλο μέρος του κειμένου η χρήση του α' πληθυντικού ρηματικού προσώπου; (μον.3)

γ. Να σχηματίσετε προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: προκατάληψη, κατανόηση, διαδικασία, αδικία, ευκαιρίες, αρμονική. (μον.6)

Μονάδες 12

Γ. Είναι γεγονός ότι στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες περιστατικών ρατσισμού. Με δεδομένο ότι ο ρατσιστικής δε γεννιέται, αλλά γίνεται, να αναλύσετε τους παράγοντες που αναπτύσσουν αισθήματα ρατσισμού στους

σύγχρονους ανθρώπους, αλλά και να προτείνετε τρόπους περιορισμού του στο πλαίσιο του ατόμου, της κοινωνίας και της πολιτείας. Το κείμενό σας θα έχει τη μορφή άρθρου και θα δημοσιευθεί στο ιστολόγιο του σχολείου σας (500-600 λέξεις).

Μονάδες 40

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα **να μην τα αντιγράψετε** στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
5. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μια (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ